30 Μαΐου 2021

Γεώργιος Μπαμπινιώτης : Η σημασία των λέξεων «ταφών» και «ρομπότ»

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Εκπαίδευση

Στη σημασία των λέξεων «τάφων» και «ρομπότ» καθώς και την σωστή χρήση τους αναφέρεται ο γλωσσολόγος Γεώργιος Μπαμπινιώτης με ανάρτησή του στον

προσωπικό του λογαριασμό στο Facebook.

Παράλληλα, ο κ. Μπαμπινιώτης συνεχάρη τον δήμο Θεσσαλονίκης και τον δήμαρχό της Κωνσταντίνο Ζέρβα για την εύστοχη χρήση της αρχαίας λέξης «ταφών».

Για ποιους ΚΑΔ παγώνει η πληρωμή επιταγών που λήγουν 1-31 Μαΐου

ταφών(ας) - ρομπότ

Η λέξη **ταφών(ας),** καλώς επαναχρησιμοποιήθηκε προσφάτως, εντασσόμενη στο σύστημα τής Ελληνικής (αρχαίας και νέας) στο οποίο με την παραγωγική κατάληξη **-ών(ας)** σχηματίζονται περιληπτικά ουσιαστικά που δηλώνουν τον τόπο όπου υπάρχουν πράγματα ή πρόσωπα και συνεκδοχικώς τα ίδια τα πράγματα/πρόσωπα: *ελαι-ώνας, αμπελ-ώνας, αχυρ-ώνας, πευκ-ώνας, πλαταμ-ώνας, περιστερι-ώνας, πορτοκαλε-ώνας, στρατ-ώνας, ξεν-ώνας, κοιτ-ώνας* κ.ά.

Η λέξη **ρομπότ** (όχι **ρομπό**, μολονότι από τα Γαλλικά) αποτελεί «οπτικό δάνειο» (δάνειο που εισέρχεται μέσω τού γραπτού και όχι τού προφορικού λόγου) < γαλλ. **robot** < τσεχ. **robot** < **robota** «εργασία». Την λέξη έπλασε ως νεολογισμό ο Τσέχος συγγραφέας **Κ. Τσάπεκ** (**Karel Capek**) στο θεατρικό έργο του R.U.R. (**Rossum's Universal Robots**) που ανέβασε το 1921 στο Εθνικό θέατρο τής Πράγας. Με τον νεολογισμό **robot** δήλωσε έναν φανταστικό (;) κόσμο πλήρως μηχανοποιημένο, όπου κάθε δουλειά στα εργοστάσια γίνεται από ανθρώπους-μηχανές, ανθρωπόμορφες αυτοματοποιημένες κατασκευές οι οποίες παράγονται από την εταιρεία R.U.R.!

Άρα στο σατιρικό έργο τού Τσάπεκ συλλαμβάνεται προφητικά η αποθέωση τής μηχανής ως **«ανθρωπομηχανής»** εις βάρος τής ανθρώπινης οντότητας, έστω κι αν πίσω από την κατασκευή των «ανθρωπομηχανών» υπάρχει ο άνθρωπος.

Συγκεκριμένα στην ανάρτησή του έγραψε:

«ενδιαφέρουσες λέξεις: ο ταφών – τα ρομπότ

Μπράβο στον Δήμο Θεσσαλονίκης και στον δήμαρχο κ. Κωνσταντίνο Ζέρβα που εύστοχα χρησιμοποίησε την αρχαία λέξη ταφών (ο), για να δηλώσει περιληπτικά έναν χώρο που περιέχει έναν αριθμό τάφων (οι οποίοι πλήθυναν ραγδαία λόγω πανδημίας).
Χαλάει κόσμο η ρομποτική με τα ρομπότ και τα ρομποτάκια, χωρίς να είναι

ευρύτερα γνωστό ότι το ρομπότ αποτελεί σατιρική φανταστική σύλληψη τού μεγάλου Τσέχου συγγραφέα Τσάπεκ (Karil Capek) σαν μιας «ανθρωπομηχανής» που θα υποκαταστήσει τον άνθρωπο στο εργασιακό επίπεδο με ό,τι αυτό σημαίνει».

Πηγή: facebook.com